

Expression of interest link: ลงทะเบียนแสดงความสนใจเข้าร่วม
https://forms.cloud.microsoft/pages/responsepage.aspx?id=hhL7ezW3lUOOoO0sSGHXQpweBtjVaatEneLL-_PANslUNElWTFRMOEhSRlUyRzNWR1g5NEI0OTNLVS4u&route=shorturl

27-28 ตุลาคม 2569 | Grand Nikko Hotel Sathorn, Bangkok | Map

ที่มาและความเป็นมา

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แสดงเจตนารมณ์ในการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy: CE) ในระดับภูมิภาคอย่างชัดเจน ผ่านกรอบเศรษฐกิจหมุนเวียนอาเซียน ปี 2564 (2021 ASEAN Circular Economy Framework) โดยมีแผนปฏิบัติการ กลยุทธ์ และแผนงานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมถึงการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน (Sustainable Consumption and Production: SCP) มีการประกาศใช้กรอบนโยบาย แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องในหลายประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ประเทศไทยผ่านกรอบเศรษฐกิจ BCG (Bio, Circular, Green) และประเทศฟิลิปปินส์ผ่าน National Action Plan on Sustainable Consumption and Production (SCP)

การบรรลุการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนจำเป็นต้องอาศัยภาคธุรกิจเป็นผู้นำและเป็นผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและนำผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการทางธุรกิจแบบหมุนเวียนมาใช้ให้เหมาะสมกับตลาดและเงื่อนไขทางธุรกิจในแต่ละพื้นที่ บริษัทชั้นนำในภูมิภาคได้แสดงให้เห็นแล้วถึงประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม เช่น การลดต้นทุนด้านวัสดุ พลังงาน น้ำ และการกำจัดของเสีย ตลอดจนการเข้าถึงตลาดใหม่และแหล่งเงินทุนเพื่อความยั่งยืน

ASEAN Circular Economy Business Alliance (ACEBA) เป็นความริเริ่มที่ขับเคลื่อนโดยภาคธุรกิจและมุ่งเน้นบริบทของอาเซียน เพื่อส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำและการลงมือดำเนินงานของภาคธุรกิจด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน

ASEAN Circular Economy Business Alliance (ACEBA)

ACEBA เปิดตัวเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2567 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย โดยได้รับการสนับสนุนจาก สำนักเลขาธิการอาเซียน คณะกรรมการประสานงานอาเซียนด้านวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSME) สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน และคณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำอาเซียน ACEBA ดำเนินงานโดยได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจาก EU SWITCH-Asia Policy Support Component

จนถึงปัจจุบัน ACEBA ได้พัฒนากรอบเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับภาคธุรกิจบนพื้นฐานของหลักการ และรวบรวมกรณีศึกษาธุรกิจตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนมาแล้วกว่า 100 กรณี จากกัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม กรณีศึกษาเหล่านี้ครอบคลุมหลากหลายหมวดอุตสาหกรรมและขนาดธุรกิจ และสะท้อนให้เห็นว่าธุรกิจได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ทั้งในด้านการลดต้นทุนการดำเนินงาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์และตลาดใหม่ และ/หรือการเพิ่มความสามารถในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ขณะเดียวกันยังสร้างประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

จากกรณีศึกษา แนวปฏิบัติที่ดีของยุโรปและระดับสากล ตลอดจนการทำงานร่วมกับภาคธุรกิจในภูมิภาค ACEBA กำลังพัฒนาและทดลองใช้เครื่องมือด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนที่นำไปใช้ได้จริง เพื่อสนับสนุนภาคธุรกิจ รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ในฟิลิปปินส์ Cebu Chamber of Commerce and Industry (CCCI) ทำหน้าที่เป็นผู้นำระดับประเทศของ ACEBA และ ACEBA ทำงานร่วมกับ Global Compact Network Philippines ด้านการรณรงค์และการเสริมสร้างศักยภาพ โดยมี Design Centre of Philippines เป็นพันธมิตรด้านองค์ความรู้ สำหรับประเทศไทย Thailand Environment Institute (TEI) เป็นผู้นำระดับประเทศของ ACEBA และทำงานอย่างใกล้ชิดกับ Thai Business Council for Sustainable Development (TBCSD) โดยมี ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (Thailand Creativity & Design Centre - TCDC) เป็นพันธมิตรด้านองค์ความรู้การออกแบบ

Circular by Design

ACEBA มองเศรษฐกิจหมุนเวียนในฐานะกลยุทธ์ด้านความรับผิดชอบของธุรกิจและนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายที่จะลดการใช้วัสดุและทรัพยากรใหม่ (virgin materials) สุทธิ รวมถึงลดการกำจัดวัสดุและทรัพยากรที่กลายเป็นของเสียให้เข้าใกล้ศูนย์มากที่สุด

แนวทางนี้เริ่มต้นจากการออกแบบผลิตภัณฑ์ กิจกรรม และรูปแบบธุรกิจใหม่ ใช้วัสดุอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ใช้ให้นานขึ้นและใช้ซ้ำหลายครั้ง และจึงค่อยนำการรีไซเคิลและการกู้คืนทรัพยากรมาใช้เฉพาะกับของเสียที่ยังไม่สามารถออกแบบให้หมดไปได้

การดำเนินการดังกล่าวสามารถทำได้โดยการปรับใช้โซลูชันเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ได้รับการพัฒนาและทดลองใช้แล้วในที่อื่น ซึ่งมักถือเป็น “quick wins” และ/หรือการปรับเปลี่ยนไปสู่โซลูชันหมุนเวียนที่มีลักษณะเฉพาะของบริษัท โดยต่อยอดจากจุดแข็งเฉพาะของบริษัทและตอบโจทย์โอกาสและความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนที่มีสาระสำคัญที่สุดของบริษัท ซึ่งอาจกลายเป็นตัวเปลี่ยนเกมส์ “game changers” สำหรับธุรกิจ

เศรษฐกิจหมุนเวียนเกิดขึ้นจริงผ่านผลิตภัณฑ์ บริการ กระบวนการทางธุรกิจแบบหมุนเวียน และรูปแบบธุรกิจที่สนับสนุน โดยให้ความสำคัญกับการออกแบบอย่างเป็นระบบในฐานะปัจจัยเอื้อให้เกิดการนำเศรษฐกิจหมุนเวียน

มาใช้ในระดับที่ตั้งใจ หัวใจสำคัญของ circular design คือการออกแบบผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการที่ดี โดยใช้มุมมองด้านความหมุนเวียนเป็นกรอบในการออกแบบ

แนวทางดังกล่าวส่งเสริมผ่านกระบวนการ 3 ขั้นตอน ได้แก่

- **Initiate** – ระบุและเน้นโอกาสด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ บริการ กิจกรรม และขีดความสามารถในปัจจุบันกับเป้าหมายและเกณฑ์อ้างอิงด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน
- **Ideate** – สร้างแนวคิดทางเลือกด้านการหมุนเวียน (circularity concept) โดยใช้แม่แบบและกลยุทธ์สำหรับโซลูชันเศรษฐกิจหมุนเวียน
- **Implement** – สำรวจความเชื่อมโยงและการทำงานร่วมกันระหว่างผลิตภัณฑ์ บริการ กิจกรรมทางธุรกิจ และรูปแบบธุรกิจ เพื่อสร้างมูลค่าสูงสุดจากแนวคิดด้านความหมุนเวียนให้แก่ธุรกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม

เวิร์กช็อปเพื่อการออกแบบ

ACEBA จะจัดเวิร์กช็อป “Circular by Design” ขึ้นในวันที่ 27-28 ตุลาคม 2569 สำหรับทีมงานจากบริษัทที่สนใจทำความเข้าใจในแนวคิดการออกแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน และเริ่มต้นพัฒนาแนวคิดโซลูชันเศรษฐกิจหมุนเวียนที่เหมาะสมกับบริษัทของตนเอง หลังจากการแนะนำและทำความเข้าใจโดยสรุปเกี่ยวกับเป้าหมายและโซลูชันด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน เวิร์กช็อปจะเน้นการแนะนำและทดลองใช้แนวทาง circular design กับผลิตภัณฑ์ บริการ และ/หรือกิจกรรมทางธุรกิจของแต่ละทีม

เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับเวิร์กช็อป ทีมบริษัทที่เข้าร่วมควรจัดทำข้อมูลสรุปเกี่ยวกับบริษัท (ดูแบบฟอร์มลงทะเบียน Expression of Interest) และระบุโจทย์หรือความท้าทายด้าน circular design ที่ต้องการนำมาพัฒนาต่อยอดในเวิร์กช็อป โดยคาดว่าเวิร์กช็อปจะนำไปสู่แนวคิดด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนที่เฉพาะเจาะจงสำหรับแต่ละบริษัท หลังจบเวิร์กช็อปจะมีการหารือสรุปเป็นรายบริษัท เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานต่อไป

เวิร์กช็อปนี้ออกแบบและดำเนินการร่วมกับสถาบันด้านการออกแบบชั้นนำ โดยเฉพาะศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (Thailand Creative & Design Centre – TCDC) ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานต่อเนื่องกับทีมบริษัท และส่งเสริมการนำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติด้าน circular design ไปใช้ในระดับสถาบันต่อไป

วัตถุประสงค์

- แนะนำและให้ภาพรวมของเศรษฐกิจหมุนเวียนโดยเน้นมิติด้านการออกแบบ รวมถึงโอกาสและความเสี่ยงที่เศรษฐกิจหมุนเวียนอาจสร้างขึ้นสำหรับภาคธุรกิจ โดยใช้ตัวอย่างธุรกิจที่หลากหลายจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคอื่น ๆ
- แนะนำและฝึกปฏิบัติตามแนวทางแบบเป็นขั้นตอน ได้แก่ Initiate – Ideate – Implement เพื่อสร้างและพัฒนาแนวคิดโซลูชันด้านความหมุนเวียนที่สามารถนำไปใช้ได้จริง
- กำหนดขอบเขตแนวคิดโซลูชันด้านความหมุนเวียนเฉพาะสำหรับแต่ละบริษัท พร้อมแนวทางการนำไปปฏิบัติที่มีศักยภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

เวิร์กช็อปเน้นการทำงานกับบริษัทในประเทศไทย โดยแต่ละบริษัทควรมีผู้เข้าร่วมอย่างน้อย 2 คน เพื่อให้สามารถกำหนดขอบเขตและพัฒนาโซลูชันด้านความหมุนเวียนได้อย่างมีประสิทธิผล แนวทางนี้เหมาะเป็นพิเศษสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือธุรกิจอยู่แล้ว แต่ก็เป็นประโยชน์ต่อทีมหน่วยธุรกิจขององค์กรขนาดใหญ่เช่นกัน

ACEBA ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับบริษัทในหมวดอุตสาหกรรมต่อไปนี้:

- สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
- เครื่องหนังและรองเท้า
- เกษตรและอาหาร
- เฟอร์นิเจอร์และของใช้ภายในบ้าน
- ยานยนต์
- อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ไฟฟ้า
- อาคารและการก่อสร้าง
- การบริการและการท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม บริษัทจากหมวดอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่สนใจก็สามารถเข้าร่วมได้เช่นกัน

เกี่ยวกับกระบวนกรของเรา

อ. พิเศษ วีรังคบุตร (Jett)

อาจารย์พิเศษ เป็นนักการศึกษาด้านการออกแบบ และที่ปรึกษาด้านนวัตกรรมสังคม ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำวิทยาลัยโลกคดีศึกษา (School of Global Studies) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเป็นผู้ก่อตั้ง Circular Design Lab และสอนด้านกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อความยั่งยืนในหลายมหาวิทยาลัย อาทิ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ และร่วมสอนหลักสูตร Design Across Borders กับมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Standford University)

นอกเหนือจากงานวิชาการ อาจารย์พิเศษยังมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติด้านโครงการออกแบบอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมสาขาเครื่องแต่งกาย อิเล็กทรอนิกส์ เฟอร์นิเจอร์ สื่อ ของเล่น และการท่องเที่ยว อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นกระบวนกรคิดเชิงออกแบบ และโค้ชด้านการออกแบบหมุนเวียนให้แก่องค์กรภาคเอกชนชั้นนำ อาทิ DTAC, MQDC, Siam Motors และ PepsiCo และหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)

ดร. เรเน ฟาน แบร์เกิ้ล (Dr. Rene Van Berkel)

ดร. เรเน ฟาน แบร์เกิ้ล สำเร็จปริญญาเอกด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมจาก มหาวิทยาลัยอัมสเตอร์ดัม เป็นผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และนวัตกรรมด้านสภาพภูมิอากาศ

เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง ACEBA ซึ่งเป็นเครือข่ายพันธมิตรธุรกิจที่ขับเคลื่อนโดยภาคธุรกิจซึ่งมุ่งส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการในองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) ทั้งในอินเดีย อินโดนีเซีย และสำนักงานใหญ่ของ UNIDO ในออสเตรีย

ตลอดเส้นทางอาชีพ ดร. เรเน่ ทำงานควบคู่กันทั้งในฐานะนักปฏิบัติและนักวิชาการ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นอาจารย์นานาชาติที่ School of Global Studies มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเป็นสมาชิกคณะกรรมการทรัพยากรระหว่างประเทศ (International Resource Panel) เคยดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่ Curtin University of Technology ประเทศออสเตรเลีย และมหาวิทยาลัยอัมสเตอร์ดัม

กำหนดการ

เวลา	รายการ
	Day 1
08:30 – 09:00	ลงทะเบียน
09:00 – 09:30	**กล่าวต้อนรับ และ แนะนำตัว** ● ผู้อำนวยการ Thailand Creative & Design Center (TCDC) ● ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (Thailand Environment Institute) ● หัวหน้าโครงการ EU SWITCH Asia Policy Support Component ● ตัวแทน ASEAN Circular Economy Business Alliance ● ผู้เข้าร่วมงานแนะนำตัว – Tour de Table
09:30 – 10:30	**เศรษฐกิจหมุนเวียน และ การออกแบบ** (Circular Economy and Design: introduction) ● หลักคิด และ แนวปฏิบัติ ● การออกแบบเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน: ผลิตภัณฑ์/บริการ กิจกรรมธุรกิจ รูปแบบธุรกิจ
10:30 – 10:45	พักเบรก
10:45 – 11:45	**หมุนเวียนคือธุรกิจ** (Circular Means Business) ● การดำเนินธุรกิจในโลกที่กำลังก้าวสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน ● การสร้างคุณค่าทางธุรกิจ – แคนวาสการพัฒนาแนวทางแก้ปัญหาแบบหมุนเวียน ● กิจกรรมกลุ่ม: วิเคราะห์กรณีศึกษาธุรกิจหมุนเวียน
11:45 – 12:15	**หมุนเวียนด้วยการออกแบบ: ภาพรวม** (Circular by Design: overview) ● แนวคิดพื้นฐาน องค์ประกอบหลัก และแนวทางการออกแบบตามกระบวนการ **Initiate – Ideate – Implement** (เริ่มต้นแนวคิด – พัฒนาแนวคิด – ลงมือปฏิบัติ) ● ตัวอย่างการออกแบบเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน
12:15 – 13:15	พักรับประทานอาหาร
13:15 – 14:45	**เจาะลึกขั้นตอน: Initiate (เริ่มต้นแนวคิด)** ● การเริ่มต้นกำหนดเป้าหมายและความมุ่งมั่นด้านการออกแบบเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Design) ● ผู้เข้าร่วมทำกิจกรรมวิเคราะห์และพัฒนาความท้าทายด้านความหมุนเวียน (Circularity Challenge) ขององค์กรตนเอง ● ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อค้นพบ บทเรียน และมุมมองที่ได้จากขั้นตอนการเริ่มต้น (Initiation Insights)
14:45 – 15:00	พักเบรก
15:00 – 16:15	**เจาะลึกขั้นตอน: Ideate (พัฒนาแนวคิด ช่วงที่ 1: การเปิดกว้างทางความคิด - Divergence)** ● ใช้เครื่องมือและแม่แบบ Circular Design เพื่อกระตุ้นการคิดเชิงสร้างสรรค์ ● กิจกรรมกลุ่ม: พัฒนาแนวคิดที่หลากหลายเพื่อตอบโจทย์ Circularity Challenge ขององค์กร ● การแบ่งปันแนวคิดและบทเรียนสำคัญจากกระบวนการ Ideate (ช่วง Divergence)

16:15 -16:30	สรุปวันแรก ● สังเคราะห์ประเด็นสำคัญและสะท้อนการเรียนรู้จากวันแรก ● ภาพรวมและการเตรียมความพร้อมสำหรับกิจกรรมในวันที่สอง (Outlook on Day 2)
Day 2	
08:30 – 09:00	ลงทะเบียน
09:00 – 10:30	**เจาะลึกขั้นตอน: Ideate (พัฒนาแนวคิด ช่วงที่ 2 การคัดเลือกและพัฒนาแนวคิด - convergence)** ● ทบทวนบทเรียนจาก Initiate และ Ideate (Divergence) ● คัดเลือกและพัฒนาไอเดียสู่แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ● พัฒนาต่อยอดโจทย์ความท้าทายขององค์กร ● แลกเปลี่ยนและนำเสนอผลลัพธ์จากการระดมความคิดและการพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ
10:30 – 10:45	พักเบรก
10:45 – 12:15	**เจาะลึกขั้นตอน: Implement (ลงมือปฏิบัติ)** ● ใช้ Solution Canvas เพื่อพัฒนาคุณค่าทางธุรกิจ ● พัฒนาต่อยอดแนวทางแก้ไขสำหรับโจทย์ความท้าทายขององค์กร ● แลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อค้นพบจากการนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติจริง
12:15 – 13:15	รับประทานอาหารกลางวัน
13:15 – 15:00	**การนำเสนอโซลูชันเศรษฐกิจหมุนเวียนไปสู่การปฏิบัติ** (Presenting circularity solutions for action) ● บทนำ ● จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับโจทย์ความท้าทายขององค์กร ● นำเสนอและแลกเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ ● สะท้อนบทเรียนและข้อค้นพบสำคัญจากกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด
15:00 – 15:15	พักเบรค
15:15 – 16:15	**เวทีสะท้อนผลการเรียนรู้** ร่วมกับผู้แทนสหภาพยุโรป (EU) และหน่วยงานในประเทศ ● กล่าวเปิดและแนะนำโดยผู้ดำเนินรายการ ● สะท้อนผลการเรียนรู้จากภาคธุรกิจ ● สะท้อนมุมมองจากผู้ดำเนินรายการ ● อภิปรายร่วมกับผู้แทนสหภาพยุโรปและหน่วยงานระดับประเทศ
16:15 – 16:30	**สรุปปิดการฝึกอบรม** ● กล่าวปิดโดยตัวแทนจากโครงการ EU SWITCH Asia ● กล่าวปิดจากผู้ดำเนินรายการ ● ก้าวต่อไป
16:30	สร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนระหว่างผู้เข้าร่วม